

Marek Gumkowski

"Czerwone tarcze" Jarosława Iwaszkiewicza a niepokoje kulturowe dwudziestolecia międzywojennego, Zbigniew Bąk, Opole 1973 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 183

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) BARYCZ Henryk: Pogłosy florencko-włoskie w korespondencji Stanisława Brzozowskiego. "Ruch Literacki" 1974 nr 2 s. 73-79.

Tematem artykułu jest pobyt Stanisława Brzozowskiego we Florencji (od 15 sierpnia 1907 do śmierci - 30 kwietnia 1911 roku). Z korespondencji pisarza wylania się obraz wielu rozmaitych trudności i kłopotów (finansowych, zdrowotnych i in.), z jakimi musiał się borykać "w mieście Medyceuszy". Jednocześnie jednak Brzozowski był autentycznie zafascynowany kulturą i literaturą włoską: studiował dzieła myślicieli i poetów, planował artykuły i rozprawy analityczne dla czytelników polskich oraz edycje wyborów pism pisarzy takich, jak Giambattista Vico, Machiavelli, Giordano Bruno, Savonarola i in. Trudności asymilacyjne, bieda, osamotnienie i wreszcie śmierć udaremniły większość tych zamierzeń pisarza.

BP/53/17

I.J.

(II) BĄK Zbigniew: "Czerwone tarcze" Jarosława Iwaszkiewicza a niepokoje kulturowe dwudziestolecia międzywojennego. "Zeszyty Naukowe" WSP w Opolu. Historia Literatury XI. Opole 1973, s. 97-108.

Niepokoje wynikające z poczucia rozpadu kulturowego Europy i zerwania ciągłości tradycji kulturalnej, jakie dręczyły inteligencję twórczą po pierwszej wojnie światowej, znajdują swoje odbicie również w powieści Iwaszkiewicza. Dwie postawy wobec wartości cywilizacyjnych reprezentują w "Czerwonych tarczach" cesarz Fryderyk Barbarossa i książę Henryk. Za pośrednictwem postaci księcia Henryka pisarz wprowadza do powieści refleksje związane z poszukiwaniami miejsca dla Polski na mapie kulturalnej Europy.

BP/53/18

M.G.